

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/101/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8109201525
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8109201525.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: W. T., nar. X.X.XXXX, bytom G., D. X, štátny občan SR, právne zastúpeného spoločnosťou: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Prešove 080 01, Konštantínova 3, IČO: 36 868 434, proti žalovaným: 1/ G. T., nar. XX.X.XXXX, bytom G., C. XX, štátny občan SR, 2/ I. E., nar. XX.X.XXXX, bytom D., Y. XX/X, štátny občan SR, právne zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom vo Svidníku 089 01, Ul. Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 10.887,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 14C/238/2009-211 zo dňa 11.10.2013, ako aj proti uzneseniu č. k. 14C/238/2009-220 zo dňa 13.1.2014, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade.

Z r u š u j e uznesenie č. k. 14C/238/2009-220 zo dňa 13.1.2014.

Z a v ä z u j e žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o. trovy odvolacieho konania v sume 334,29 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohoto rozsudku.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie

sumy 400,- eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.12.2008 do zaplatenia. Žalovaným v 1. a v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne rozdielne sumu 10.487,60 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1.2.2008 do zaplatenia, a to splátkach po 200,- eur mesačne, splatným vždy do konca kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd po vykonanom dokazovaní vzal za preukázané, že žalobca si dňa 11.7.2007 zakúpil motorové vozidlo Škoda Octavia Combi číslo karosérie (VIN): T ktoré mu bolo v období od 6.do 7.10.2010 odcudzené. Z výsluchu žalovaného v 2. rade vyplynulo, že predmetné motorové vozidlo mu priviezol žalovaný v 1. rade s tým, že žalovaný v 2. rade poznávaciu značku vozidla rozstrihal a vyhodil. Z pripojeného trestného spisu 32T/33/2009 vyplýva, že v prípravnom konaní bola vykonaná rekognícia podľa fotoalbumu, pričom žalovaný v 2. rade ho poznal žalovaného v 1. rade ako osobu, ktorá mu priviezla, okrem iných, aj predmetné motorové vozidlo. Žalovaný v 1. rade ho po krádeži auta kontaktoval

s tým, že je ochotný mu vrátiť odcudzené motorové vozidlo, pokiaľ mu žalobca zaplatí 40.000,- Sk. Keďže to žalobca videl ako reálnu šancu dostať späť svoje vozidlo, stretli sa na benzín pumpke, kde žalobca odovzdal žalovanému zálohu vo výške 10.000,- Sk. Zostávajúcich 30.000,- Sk nedoplatil, pretože chcel mať k dispozícii motorové vozidlo. Keďže ho už žalovaný v 1. rade nekontaktoval, následné tieto okolnosti konateľ oznámil polícii, pričom spočiatku to neohlásil práve z dôvodu, že predpokladal vrátenie odcudzeného vozidla žalovaným v 1. rade. Žalovanému v 2. rade sa zdalo byť podozrivé, že odcudzené vozidlo žalobcu, ako aj ďalšie vozidlá, mali vytrhnuté spínacie skrinky, v autách neboli kľúče, avšak žalovaný v 2. rade sa nepýtal na pôvod vozidiel. Potvrdil, že rozstrihal poznávacie značky vozidiel. Podľa názoru súdu z toho jednoznačne vyplýva, že žalovaný v 2. rade mal nepochybne vedomosť o tom, že vozidlá, ktoré im dodáva žalovaný v 1. rade, sú kradnuté. Žalovaný v 2. rade sa snažil získať finančné prostriedky predajom vozidiel na náhradné diely. To, že žalovaní medzi sebou komunikovali, bolo preukázané prepisom záznamov ich telekomunikačných prevádzok. Súd s poukazom na § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaviazal na náhradu škody aj žalovaného v 2. rade, voči ktorému v trestnom konaní nebolo vznesené obvinenie, avšak tento tým, že odcudzené motorové vozidlo rozoberal na náhradné diely, spôsobil škodu žalobcovi, a to minimálne porušením preventívnej činnosti vyplývajúcej z § 415 Občianskeho zákonníka. Preto súd zaviazal oboch žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi škodu, ktorá mu vznikla odcudzením vozidla, keď súd nemal pochybnosť o tom, že takáto škoda žalobcovi aj vznikla, vzhľadom na skutočnosť, že žalobca preukázal zakúpenie motorového vozidla za sumu 328.000,- Sk. Keďže od zakúpenia vozidla do dňa jeho odcudzenia uplynula krátka doba, nemala táto vplyv na všeobecnú hodnotu vozidla. Preto súd vychádzal zo skutočností, že spôsobená škoda predstavuje súdom priznanú sumu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca odpredal prevodovku z vozidla za sumu 400,- eur, zobral žalobca v tejto časti žalobu späť a súd konanie podľa § 96 O.s.p. zastavil. Súd umožnil žalovaným splatiť dlh v mesačných splátkach, keďže žalovaný v 2. rade poukázal na svoju nepriaznivú finančnú situáciu. O trovách konania rozhodol podľa § 143 ods. 3 O.s.p. a žalobcovi, ktorý mal neúspech v pomere nepatrnej časti (procesné zavinenie zastavenia konania v časti o zaplatenie 400,- eur s príslušenstvom), priznal plnú náhradu trov konania za úkony právnej služby vymenované v odôvodnení rozsudku, taktiež režijný paušál a 20 % DPH.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie len žalovaný v 2. rade. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že súd nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Žiadal prehodnotiť existenciu podmienok na náhradu škody, či skutočne porušil svojím konaním konkrétnu právnu povinnosť v príčinnej súvislosti vedúcej k škode. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že za škodu zodpovedá aj on, navrhol prehodnotiť, či na náhradu škody nemala byť započítaná hodnota vrátených vecí v cenách v čase vrátenia vecí. Pokiaľ ich má žalovaný zaplatiť, mal by mu ich žalobca vydať. Vzhľadom k tomu, že je nezamestnaný a poberá len sociálne dávky vo výške 62,- eur mesačne a má vyživovaciu povinnosť k maloletej D., narodenej XX.XX.XXXX, žiadal o povolenie splátok vo výške 20,- eur mesačne.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 668,04 eur. Je toho názoru, že v trestnom konaní sp. zn. 32T/33/2009 Okresného súdu Prešov bolo dokázané, že žalovaný v 2. rade demontoval osobné motorové vozidlo patriace žalobcovi a takto získané súčiastky mal postupne rozpredať. Keby žalovaný v 2. rade mal skutočne záujem zaplatiť prisúdený záväzok aspoň v mesačných splátkach po 20,- eur, tak mu nič nebránilo, aby tak konal už od decembra 2013. Žalovaný v 2. rade si neplnil prisúdený záväzok ani v čiastkach, ktoré v odvolaní navrhuje. Jeho správanie je naďalej v hrubom rozpore so základným aplikačným pravidlom podľa § 3 ods. 1 OZ.

Žalovaný v 1. rade odvolanie nepodal, a ani sa nevyjadril k odvolaniu žalovaného v 2. rade.

Uznesením zo dňa 13.1.2014 sp. zn. 14C/238/2009-220, prvostupňový súd uložil žalovanému v 2. rade, aby v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 330,- eur (položka č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 17.2.2011 sp. zn. 14C/238/2009, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.10.2011 sp. zn. 12Co/27/2011).

Aj proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v 2. rade. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a priznať mu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Ako dôvod uviedol, že nemá žiadne finančné prostriedky, je nemajetný, a nemá z čoho súdny poplatok zaplatiť. V jeho veci už súd rozhodoval o oslobodení od platenia súdnych poplatkov tak, že ho oslobodil od platenia súdnych poplatkov nad sumu 330,- eur. Jeho súčasné pomery mu však neumožňujú zaplatiť žiaden súdny poplatok.

Prvostupňový súd uznesením zo dňa 13.5.2014 sp. zn. 14C/238/2009-241, priznal žalovanému v 2. rade oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolačný súd preskúmal obe napadnuté rozhodnutia na neverejnom zasadnutí, a teda bez toho, že by na nariadenom odvolacom pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania napadnutých rozhodnutí je viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa. (§ 213 ods. 1, 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom

stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu, ako aj na internete. Pri preskúvaní napadnutých rozhodnutí bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený tieto rozhodnutia preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podaných odvolaniach. Výnimkou by mohli len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúvaní napadnutých rozhodnutí dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého nie je opodstatnené.

Podaným odvolaním žalovaného v 2. rade bol rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý len vo výroku, ktorým bola tomuto žalovaným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade zaplatiť istinu 10.487,60 eur s príslušenstvom v mesačných splátkach. Výrok tohto rozsudku o zastavenie konania o zaplatenie sumy 400,- eur s príslušenstvom bol zastavený, nadobudol právoplatnosť, v dôsledku čoho nebolo možné v tejto časti napadnuté uznesenie preskúmať (§ 156 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaný v 2. rade svoju obranu obmedzil len na spochybňovanie záveru prvostupňového súdu, že porušením právnej povinnosti spôsobil škodu žalobcovi. V tejto súvislosti je možné konštatovať, že trestné stíhanie žalovaného v 1. rade započaté pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 32T/33/2009 bolo vylúčené na samostatné konanie pod sp. zn. 33T/17/2012 a nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Obaja žalovaní nie sú v postavení nerozlučných spoločníkov a súd ich zaviazal k náhrade škody solidárne. To má za dôsledok, že podanie odvolania len jedným zo žalovaných nemá za následok napadnutie rozsudku aj druhým žalovaným. Preto výrok rozsudku o uložení povinnosti k náhrade škody s príslušenstvom a včítane náhrady trov prvostupňového konania, je vo vzťahu k žalovanému v 1. rade právoplatný.

Odvolačný súd vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa skonštatoval, že tak výsluchom žalovaného v 1. rade, ale aj samotného žalovaného v 2. rade bolo zistené, že žalovaný v 2. rade rozobral vozidlo žalobcu, ktoré mu odovzdal žalovaný v 1. rade, hoci musel vedieť, že ide o vozidlo odcudzené. Vozidlo po rozobratí rozpredal s výnimkou sedadiel, kapoty, autolekárníčky, štartovacích káblov a prevodovky, ktoré boli vrátené žalobcovi. Z týchto vecí sa žalobcovi podarilo následne odpredať len prevodovku za 400,- eur. Táto skutočnosť bola dôvodom pre čiastočné späťvzatie žaloby, čo do sumy 400,- eur s príslušenstvom, k čomu dal súhlas samotný žalovaný v 2. rade. Ostatné veci vrátené žalobcovi by sa mali naďalej u neho nachádzať. Vzhľadom k tomu, že ide o veci tvoriace pôvodne súčasť vozidla patriaceho do vlastníctva žalobcu, ktoré sú samostatne nepredajné (sedadlá, čalúnenie, predná a zadná kapota), alebo ide o veci nepatrné hodnoty (autolekárnica, štartovacie káble), nie je možné pri zisťovaní náhrady škody prihliadať k zostatkovej hodnote týchto vecí, ktoré boli a aj v súčasnosti sú vo vlastníctve žalobcu. Toto vlastníctvo žalobcu súčasne vylučuje dôvodnosť obrany žalovaného v 2. rade, ktorý v prípade, že by mal byť zaviazaný k náhrade škody, sa domáhal toho, aby mu boli tieto veci

žalobcom vydané. Odcudzením vozidla žalobcovi nezaniklo jeho vlastnícke právo k súčiastkam, ktoré mu boli následne políciou vrátené.

Odvolací súd sa musel vyporiadať aj s tým, či rozhodnutiu o náhrade škody v preskúmvanej veci nebráni skutočnosť, že žalobca si dňa 11.2.2008 uplatnil v adhéznom konaní voči žalobcovi 1. rade náhradu škody vo výške 328.000,- Sk + 10.000,- Sk, spolu vo výške 11.219,54 eur. Ako už bolo konštatované, trestné stíhanie žalovaného v 1. rade nebolo doposiaľ skončené a trestné stíhanie žalovaného v 2. rade nebolo ani začaté.

Podľa § 84 O.s.p., začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Riadne uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní (§ 36 ods. 3 Trestného poriadku - zákon č. 301/2005 Z. z. v znení účinnom ku dňu 11.2.2008) je z hľadiska ustanovenia § 83 O.s.p. začatím konania a tvorí prekážku začatého konania, ak žaloba v Občianskom súdnom konaní bola podaná až potom, ako bol urobený návrh na prisúdenie náhrady škody v trestnom konaní.

Žalobca si teda uplatnil v adhéznom konaní náhradu škody voči žalovanému v 2. rade, voči ktorému bolo konanie v preskúmvanej veci už právoplatne skončené.

O prekážku veci rozsúdenej však neide, ani v prípade, ak by v adhéznom konaní bola stanovená povinnosť k náhrade škody jedného zo zodpovedných subjektov, u ktorých prichádza do úvahy (§ 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka), alebo ktorá vyplýva zo zákona (§ 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka) solidárna zodpovednosť za škodu a poškodený si uplatnil náhradu škody v adhéznom konaní len voči jednému z viacerých solidárne zodpovedných subjektov. To isté platí v prípade, keď by v adhéznom konaní bola uplatnená náhrada škody len voči jednej z viacerých osôb, ktoré škodu spôsobili a v občiansko-právnom konaní by bola táto náhrada škody uplatnená aj voči ďalším osobám, ktoré mu škodu spôsobili.

Keďže v preskúmvanej veci žalobca si v adhéznom konaní neuplatnil náhradu škody voči žalovanému v 2. rade, nie je podaním žaloby v preskúmvanej veci založená medzi nimi prekážka začatého konania. Vzhľadom k solidárnej zodpovednosti oboch žalovaných nie je právoplatným rozsudkom prvostupňového súdu zo dňa 11.10.2013 založená prekážka rozsúdenej veci vo vzťahu k zodpovednosti žalovaného v 2. rade za takto vzniklú škodu (§ 159 ods. 3 O.s.p.).

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bol žalovaný v 2. rade zaviazaný spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade zaplatiť žalobcovi náhradu škody poníženú o sumu 400,- eur, kde v dôsledku späťvzatia časti žaloby bolo konanie právoplatne zastavené.

Odvolací súd potvrdil aj výrok o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť prisúdenú istinu s úrokmi z omeškania. Aj v tejto časti je totiž odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania, ktoré nespochybňujú správnosť ani výšky prisúdeného úroku z omeškania, ani počiatku jeho splatnosti.

Žalovaný v 2. rade napadol odvolaním len výrok o výške mesačných splátok.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ súd ukladá v rozsudku povinnosť plniť, je túto povinnosť potrebné splniť zásadne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd môže síce určiť dlhšiu lehotu na plnenie, avšak v takom prípade musí byť takéto rozhodnutie náležite zdôvodnené. Podobne môže súd určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie so splnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (§ 160 ods. 1).

Pokiaľ súd rozhodne o povolení splátok, musí ich výška predovšetkým zabezpečovať čo najrýchlejšiu návratnosť náhrady škody patriacej úspešnému účastníkovi. Nie je prípustné povolenie takej výšky splátok, ktorá neoprávnene zvýhodňuje škodcu a v konečnom dôsledku vedie k ďalšiemu poškodzovaniu veriteľa.

V preskúmvanej veci prvostupňový súd zohľadňujúc osobné pomery žalovaného v 2. rade, povolil obom žalovaným, teda aj žalovanému v 1. rade splatenie uloženej povinnosti v mesačných splátkach po 200,- eur. Ako oznámil žalobca, žalovaný v 2. rade ani nepristúpil k plneniu tejto povinnosti, čo by malo za dôsledok zosplatenie celého zostatku dlhu. Odvolací súd je však viazaný dôvodmi odvolania do tej miery, že nemôže rozhodnúť v neprospech odvolateľa a uvedená skutočnosť tvrdená žalobcom, bude preto zohľadnená v prípade jej opodstatnenosti až pri vymáhaní plnenia. V každom prípade dlhodobé nezaplatenie akejkoľvek mesačnej splátky uloženej napadnutým rozsudkom treba považovať za dôvod preukazujúci, že povolenie ešte nižších splátok by v konečnom dôsledku viedlo k vzniku ďalšej škody na strane žalobcu tým, že k náhrade prisúdenej istiny s príslušenstvom by došlo ešte po dlhšom časovom odstupe.

Z týchto dôvodov bol preto potvrdený aj výrok o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi prisúdenú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 200,- eur.

Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade prvostupňového konania. Aj v tejto časti musel skonštatovať, že pre nedostatok odôvodnenia nie je oprávnený preskúmať správnosť prisúdenej náhrady trov prvostupňového konania, ani z hľadiska jej skladby, ani z hľadiska výšky.

Úspech v odvolacom konaní mal žalobca. Preto mu v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. Žalobca si uplatnil len náhradu trov právneho zastúpenia. Tarifnú hodnotu veci v odvolacom konaní tvorí prisúdená suma istiny 10.487,60 eur. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa potom rovná sume 270,54 eur (§ 10 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. b) Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - ďalej len „vyhláška“). K tejto náhrade sa pripočítava paušálna náhrada miestneho prepravného a miestnych telekomunikačných poplatkov, ktorej výška v roku 2014 bola 8,04 eur za úkon. V súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky sa súčet týchto náhrad zvyšuje o 20 % daň z pridanej hodnoty (55,71 eur). Prisúdenú náhradu trov odvolacieho konania je žalovaný v 2. rade ako odvolateľ povinný zaplatiť sám na účet žalobcu.

Odvolací súd zrušil uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 13.1.2014, ktorým bol predpísaný súdny poplatok žalobcovi za podanie odvolania vo výške 330,- eur. Dôvodom pre takéto rozhodnutie je skutočnosť, že prvostupňový súd uznesením zo dňa 13.5.2014 priznal žalobcovi oslobodenie od povinnosti platiť súdne poplatky, a to bez časového obmedzenia a rozsahu. Preto muselo byť uznesenie zo dňa 13.1.2014 zrušené (§ 221 ods. 1 písm. i) O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.